

Premještanje dobara unutar EU

Neven Baica, mag. oec.

U ovom članku pišemo o poreznim postupcima povezanim s premještanjem dobara bez aranžmana i premještanjem dobara uz aranžman za premještanje dobara koji su na snazi od 1. siječnja 2020. godine.

1. Uvod

Kada se **dobra premještaju** iz jedne države članice EU u drugu, a **pri tome ne dolazi do prijenosa prava raspolaganja tom imovinom**, tada na transakcije treba primijeniti porezna pravila koje se odnose na postupak **premještanja dobara**, a koja su propisana odredbama:

- **Zakona o porezu na dodanu vrijednost** (Nar. nov., br. 73/13, 99/13 - Rješenje USRH, 148/13, 153/13 - Rješenje USRH, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22 113/22 i 33/23 ; u daljnjem tekstu: **ZPDV**), te
- **Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost** (Nar. nov., br. 79/13, 85/13, 160/13, 35/14, 157/14, 130/15, 1/17, 41/17, 128/17, 1/19, 01/20, 1/21, 73/21, 41/22 i 133/22 ; u daljnjem tekstu: **PPDV**)

Premještanje dobara do kraja 2019. godine nije bilo regulirano u Direktivi vijeća EU 2006/112/EZ, već je svaka država članica postupala po pravilima svojih poreznih propisa. Većina država imalo je u svojim nacionalnim državama propisano pojednostavljenje kojim je omogućeno da se oporezivanje PDV-om ne provodi u trenutku premještanja kao primjerice kod komisijske prodaje robe, kod kojeg se oporezivanje provodi u trenutku kada komisionar proda robu komitentu. U tom smislu premještanje je u Republici Hrvatskoj bilo regulirano člankom 12. PPDV-a prema kojem je porezni tretman premještanja dobara iz RH ovisio o tome da li je u država članica EU u koju su dobra premještena ima propisano pojednostavljenje za premještanje, te da li su zadovoljeni uvjeti.

Ovako uređena pravila stvarala su nesigurnost kod sudionika premještanja dobara, te pogrešna postupanja koja su ponekad dovodila do dvostrukog oporezivanja transakcija ili je oporezivanje uopće nije obavljeno. Iz tog razloga nastala je potreba uvođenja novih i jedinstvenih pravila za premještanje dobara u svim državama članicama EU što je i učinjeno izmjenom Direktive Vijeća EU 2006/112/EZ u koju su **ugrađene i odredbe o pojednostavljenju za premještanje dobara u okviru aranžmana** koje su stupile na snagu 1. siječnja 2020.¹

ističemo...

Od 1. siječnja 2020. porezna postupanja u svezi premještanja dobara u okviru aranžmana regulirana su propisima EU.

Od tog datuma nije više na snazi članak 12. PPDV-a, te su u odredbe ZPDV i PPDV usklađene i dopunjene s izmjenama Direktive, te provedbenim pravilima iz:

- Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2018/1912 kojom su izmijenjene odredbe Provedbene uredbe Vijeća (EU) 282/2011, te
- Uredbe Vijeća (EU) 2018/1909 kojom su izmijenjene odredbe Uredbe Vijeća (EU) 904/2010.

Izmijenjena je i Uredba Vijeća (EU) br. 904/2010 koja propisuje administrativnu suradnju i suzbijanje prijevara u području PDV-a, Uredbom Vijeća (EU) br. 2018/1909 te su u njene odredbe uključene i one koje propisuju **obvezu razmjene informacija o primjeni aranžmana za premještanje dobara unutar EU**.

U ovom članku pojašnjavamo koje se transakcije smatraju premještanjem dobara sukladno odredbama članka 7. ZPDV-a, te kroz primjere pojašnjavamo primjenu poreznih pravila na premještanje dobara. U članku se detaljno bavimo i **premještanjem dobara u okviru aranžmana** koji se primjenjuju na transakcije koje zadovoljavaju uvjete iz članka 7.a ZPDV-a, a na koje se odnose posebna porezna pravila uvedena izmjenama odredbi ZPDV-a i PPDV-a koje su stupile na snagu 1. siječnja 2020.

Osim odredbi ZPDV-a i PPDV-a, kod postupanja vezanih uz premještanje dobara izravno se primjenjuje i odredbe pojedinih Uredbi EU. Za razumijevanje postupanja u pojedinim slučajevima od izuzetnog značaja je i mišljenje Ministarstva financija - Porezna uprava **“Uputa za popunjavanje Zbirne prijave za isporuku dobara i usluga u druge države članice Europske unije (Obrazac ZP)”²**; u nastavku: **Uputa**

1 Detaljnije o ovim promjenama pisali smo u članku: “Premještanje dobara unutar EU od 1. siječnja 2020”, autor: Jadranka Knežević, mag. oec. koji je objavljen u RiPup-u br. 4/2020.

2 Broj klase: 410-19/19-02/340, Uredžbeni broj: 513-07-21-01-20-1, Zagreb, 03.01.2020

2. Osnovno o premještanju dobara

U pojedinim slučajevima porezni obveznik ima potrebu premjestiti dobra u drugu državu članicu za potrebe obavljanja svoje djelatnosti. Tako primjerice do potrebe za premještanjem dobara u drugu državu članicu može doći zbog potrebe brže dostave trgovačke robe kupcima iz te države članice ili zbog ugovorene komisijone prodaje. Premještanje se može bilo koja materijalna imovina poreznog obveznika. Tako se premještanje može obaviti i na dobrima koja se u knjigovodstvu vode kao zalihe (zalihe robe, proizvoda, sirovina), i na dobrima koja su evidentirana na pozicijama dugotrajne materijalne imovine (strojevi, oprema).

Za razliku od prodaje, **kod premještanja dobara nema drugog sudionika u isporuci dobara** jer porezni obveznik koji premješta svoja dobra i dalje je vlasnik tih dobara. U osnovi ovaj poslovni događaj ne bi se trebao smatrati isporukom, međutim zbog potrebe praćenja prometa premještenih dobara unutar EU, pravila PDV sustava kažu drugačije.

ističemo...

Da se **premještanje dobara smatra isporukom uz naknadu** jasno je propisano odredbom članka 7. stavka 5. ZPDV-a.

Navedeno upućuje da se kod premještanja dobara primjenjuju ista pravila kao i kada se radi o isporuci dobara uz naknadu koju jedan porezni obveznik obavi drugom poreznom obvezniku pri čemu su dobra prešla iz jedne države članice EU u drugu.

No, od 1. siječnja 2020. u primjeni su i odredbe članka 7.a kojima je propisano postupanje u sklopu **aranžmana za premještanje dobara** koje se ne smatra isporukom uz naknadu. Kod takvog premještanja dolazi u stvari **do odgode provođenja postupka isporuke u drugu državu članicu EU** (kod isporučitelja), **odnosno stjecanja iz EU** (kod primatelja isporuke).

ističemo...

Odgoda oporezivanja zbog postojanja aranžmana za premještanje **maksimalno traje dvanaest mjeseci, a prestaje i ranije** kada su dobra prodana kupcu koji je naveden u aranžmanu ili je prestao neki od osnovnih uvjeta za postojanje aranžmana za premještanje.

Premještanja uz aranžman čije je oporezivanje odgođeno, radi potrebe njihova praćenja, evidentiraju se u trenutku premještanja u posebnu evidenciju o premještanjima koju vode oba sudionika transakcije, te u koju unose svaku promjenu povezanu s premještenom robom za koju je sklopljen aranžman, te prestanak aranžmana.

Obzirom na razlike u postupanjima kod premještanja bez aranžmana u odnosu na postupanja za premještanje uz aranžman izuzetno je važno prepoznati da li se radi o premještanju, te da li se smatra da za takvo premještanje postoji i aranžman za premještanje. Navedeno pojašnjavamo u poglavljima koja slijede.

2.1. Što se smatra premještanjem dobara?

Kako ne bi nastale pogreške u poreznim postupanjima u svezi premještanja dobara potrebno je utvrditi sa sigurnošću da se određena

transakcija smatra premještanjem dobara, te provjeriti da li za to postoje vjerodostojni dokazi.

2.1.1. Premještanje dobara - definicija

U odredbi članka 7. stavkom 5. ZPDV-a propisan je porezni tretman premještanja:

"Isporukom dobara uz naknadu smatra se premještanje dobara koja su dio poslovne imovine poreznog obveznika koja je za potrebe svojeg poslovanja otpremio ili prevezao sam porezni obveznik ili druga osoba za njegov račun u drugu državu članicu."

Iz navedene odredbe osim poreznog tretmana proizlazi i nekoliko pravila po kojima se određuje da li se radi o premještanju dobara. To su slijedeća pravila:

- Dobra koja se premještaju dio su poslovne imovine poreznog obveznika,
- Kod premještanja ne dolazi do promjene vlasništva,
- Dobra se otpremaju iz jedne države članice EU u drugu te
- Dobra je otpremio ili prevezao sam porezni obveznik ili druga osoba za njegov račun

Ova odredba, međutim, nije dostatna za utvrđivanje da li se određena isporuka smatra premještanjem dobara jer postoje isporuke koje udovoljavaju ovoj definiciji, ali se ne smatraju premještanjem dobara u drugu državu članicu.

2.1.2. Što se ne smatra premještanjem dobara?

Prema članku 7. stavku 6. ZPDV-a, **NE SMATRA SE PREMJEŠTANJEM DOBARA** unutar Europske unije u smislu stavka 5. istog članka otprema ili prijevoz dobara **u svrhu bilo kojeg od navedenih slučajeva:**

A	za isporuku tih dobara koju obavi porezni obveznik na području države članice u kojoj završava otprema ili prijevoz u skladu s uvjetima iz članka 13. stavka 3. točke a). ZPDV-a, Prema navedenoj odredbi, mjestom isporuke za prodaju dobara na daljinu unutar Europske unije smatra se mjesto gdje se dobra nalaze u trenutku u kojem otprema ili prijevoz dobara kupcu završava. Detaljno o prodaji dobara na daljinu pisali smo u članku "E-trgovina i OSS sustav" koji je objavljen u RiPup-u broj 1/2023
B	za isporuku tih dobara koju obavi porezni obveznik na brodu, u zrakoplovu ili vlaku prema odredbama članka 14. ZPDV-a, U skladu s člankom 14. Zakona o PDV-u mjestom isporuke dobara koja su isporučena na brodovima, u zrakoplovima ili u vlakovima tijekom dionice prijevoza putnika obavljenog u Europskoj uniji smatra se mjesto početka prijevoza putnika. Dakle, isporuke dobara koje se obave za vrijeme prijevoza putnika brodom, zrakoplovom ili vlakom, ne smatraju se premještanjem dobara, već je mjesto oporezivanja u državi članici u kojoj je početak prijevoza putnika.

Telefon za konzultacije

01/48 36 046 ; 01/49 21 739

Ponedjeljkom i četvrtkom
od 11.00 do 15.30 sati,
utorkom, srijedom i petkom
od 8.30 do 13.00 sati.

BESPLATNO ZA PRETPLATNIKE

C za isporuku tih dobara koja je oslobođena plaćanja PDV-a prema članku 41. stavku 1. te člancima 45., 46., 47. i 48. ZPDV-a,

Kod prodaje i otpreme robe od strane poreznog obveznika iz RH **poreznom obvezniku iz druge države članice EU**, primjenjuje se porezno oslobođenje temeljem članka 41. stavka 1. točke a) ZPDV-a i te isporuke se ne smatraju premještanjem dobara.

Izvozne isporuke dobara u skladu s člankom 45. stavkom 1. ZPDV-a također se ne smatraju premještanjem dobara. Navedena odredba propisuje da su plaćanja PDV-a oslobođene isporuke dobara koja iz RH otpremi ili preveze isporučitelj ili neka druga osoba za njegov račun izvan EU. Stavkom 2. istog članka ZPDV-a plaćanja PDV-a oslobođene su isporuke dobara, osim isporuke goriva i dobara za opremanje i opskrbu bilo kojeg prijevoznog sredstva koje se koristi u privatne svrhe, koja iz Republike Hrvatske otpremi ili preveze izvan EU sam kupac koji nema sjedište u Republici Hrvatskoj ili neka druga osoba za njegov račun.

Premještanjem dobara ne smatraju se niti **isporuka dobara radi obavljanja usluga na pokretnoj imovini** stečenoj ili uvezenoj u Republiku Hrvatsku u svrhu obavljanja tih usluga, u skladu s člankom 46. ZPDV-a. Radi se o uslugama prilagodbe, dorade i popravaka pokretne imovine, a pod uvjetom da se ta dobra nakon obavljenih usluga otpreme izvan EU. Također, ne smatraju se premještanjem dobara **isporuke dobara za opskrbu plovila i zrakoplova** kojima se obavlja međunarodni prijevoz, a u skladu s člankom 47. ZPDV-a. Isto tako, isporukom dobara se ne smatraju **određene isporuke koje su izjednačene s izvozom**, a u skladu s člankom 48. ZPDV-a, a to su: **isporuke dobara u okviru diplomatskih i konzularnih sporazuma, isporuke dobara Europskoj uniji, isporuke dobara međunarodnim tijelima, isporuke dobara za potrebe oružanih snaga drugih država članica NATO-a ili civilnog osoblja koje ih prati i isporuke zlata središnjim bankama.**

D za obavljanje usluge procjene vrijednosti dobara ili rada na tim dobrima poreznom obvezniku u državi članici u kojoj otprema ili prijevoz dobara završavaju, pod uvjetom da se dobra nakon obavljanja usluge procjene ili rada na njima vrate istom poreznom obvezniku u tuzemstvo,

Premještanjem dobara ne smatra se niti isporuka dobara, za obavljanje usluge procjene vrijednosti dobara ili rada na tim dobrima poreznom obvezniku u državi članici u kojoj otprema ili prijevoz dobara završavaju, **pod uvjetom da se dobra nakon obavljanja usluge procjene ili rada na njima vrate istom poreznom obvezniku u tuzemstvo**, a u skladu s odredbama članka 7. stavka 6. točke d) Zakona o PDV-u. Primjerice, to mogu biti usluge procjene neke imovine ili usluge popravka na toj imovini u drugoj zemlji članici nakon čega se ta imovina vraća u Hrvatsku.

E za privremeno korištenje dobara u svrhu obavljanja usluga u drugoj državi članici u kojoj završava prijevoz ili otprema tih dobara, kada te usluge obavlja porezni obveznik koji ima sjedište u tuzemstvu,

(Vidi napomenu pod F)

F za privremeno korištenje dobara u razdoblju koje nije dulje od 24 mjeseca, unutar područja druge države članice u kojoj bi uvoz istih dobara s područja treće zemlje, s ciljem njihovog privremenog korištenja, bio obuhvaćen postupkom privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja uvoznih carina,

Za E i F. Primjer takvog privremenog korištenja dobara je oprema i roba koja je nužna za izlaganje na sajmovima, ili primjerice oprema i radna mehanizacija potrebna za obavljanje građevinskih radova na nekretnini u toj državi članici.

U ovim slučajevima, kod privremenog korištenja dobara treba voditi računa o tome da se dobra nakon korištenja u drugoj državi članici EU vrate u Republiku Hrvatsku kada prestaje potreba za privremenim korištenjem, a za točku F i u propisanom roku od 24 mjeseca. U tom slučaju ne obavlja se obračun premještanja. Nakon prestanka potrebe privremenog korištenja ili isteka roka iz točke F, ako dobra nisu vraćena u RH potrebno je obaviti oporezivanje premještanja.

G za isporuku plina putem sustava za prirodni plin koji se nalazi na području Europske unije ili bilo koje mreže priključene na takav sustav, za isporuku električne energije, grijanja ili hlađenja preko mreže za grijanje ili hlađenje, pod uvjetima iz članka 15. ZPDV-a,

Premještanjem dobara NE smatra se isporuka plina putem sustava za prirodni plin koji se nalazi na području EU ili bilo koje mreže priključene na takav sustav, za isporuku električne energije, grijanja ili hlađenja preko mreže za grijanje ili hlađenje, a kako to propisuje članak 15. ZPDV-a. Takve se isporuke ne smatraju premještanjem, jer se mjestom isporuke smatra sjedište ili stalna poslovna jedinica preprodavatelja, odnosno njegovo prebivalište ili uobičajeno boravište.

H za isporuku tih dobara koju obavi porezni obveznik, u svrhu njihovog sastavljanja ili postavljanja koje obavi isporučitelj ili druga osoba za njegov račun, u državu članicu u kojoj završava otprema ili prijevoz u skladu s uvjetima iz članka 13. stavka 4. ZPDV-a.

U ovom slučaju isporuka dobara se oporezuje u mjestu sastavljanja i postavljanja tih prevezenih dobara, uz uvjet da je ista otpremio ili prevezeo sam prodavatelj dobara, kupac dobara ili neka treća osoba kao na primjer prijevoznik. Samo sastavljanje i postavljanje dobara može obaviti sam prodavatelj koji je i isporučitelj ili treća osoba za račun isporučitelja.

ističemo...

Ako neki od navedenih uvjeta iz stavka 6. ovoga članka više nije ispunjen, smatra se da su dobra premještena u drugu državu članicu. U tom slučaju smatra se da su dobra premještena u trenutku kada taj uvjet više nije ispunjen (čl. 7. st. 7. ZPDV-a).

2.2. Dvije vrste premještanja

Iz prethodnog poglavlja razvidno je da je premještanje definirano odredbama članka 7. ZPDV-a, i to stavkom 5. iz kojeg izvlačimo uvjete za postojanje premještanje i stavkom 6. koji nabroja što se sve ne smatra aranžmanom. U članku 7.a ZPDV-a date su odredbe koje propisuju kada se smatra da postoji aranžman za premještanje dobara. Kada su zadovoljeni uvjeti za postojanje takvog aranžmana, odgađa se oporezivanje premještanja. Obzirom da je za trenutak oporezivanja bitno da li se premještanja obavlja uz aranžman ili bez aranžmana, za potrebe pojašnjavanja koristimo slijedeće pojmove:

- **premještanje bez aranžmana**³ ➔ za postupanja kod premještanja dobara koja su zadovoljila uvjete iz članka 7. stavka 5. ZPDV-a, ali ne i uvjete iz članka 7.a ZPDV-a za postojanje aranžmana za premještanje
- **premještanje uz aranžman** ➔ za postupanja kod premještanja dobara uz aranžman za premještanje dobara kada su zadovoljeni uvjeti iz članka 7. stavka 5. ZPDV-a, i uvjeti iz članka 7.a ZPDV-a za postojanje aranžmana za premještanje.

Postojanje aranžmana znači da za dobra **sklopljen ugovor iz kojeg je razvidno da će premještena dobra biti prodana kupcu naznačenom u ugovoru**, a koji mora biti porezni obveznik iz države članice u koju je dobro premješteno.⁴ Postojanje aranžmana uvjetovano je odredbama članka 7.a ZPDV-a, a njegovim ukidanjem na premještanje se primjenjuju pravila premještanja bez aranžmana.

3 Za premještanje bez aranžmana se u pojedinoj stručnoj literaturi koristi i naziv "klasično premještanje".

4 Premda takav kupac do trenutka prijenosa vlasništva nema pravo raspolaganja dobrima koja se premještauju, zbog obveze izvještavanja o premještanju i prije stjecanja vlasništva možemo ga nazvati sudionikom u premještanju dobara.

**Objavite svoje
financijske izvještaje
u RiPup-u**

Cijena: **980⁰⁰ kn** + PDV

T: **01 / 49 21 737**

ističemo...

Kako bi istakli porezna postupanja premještanja koje se odvija uz postojanje aranžmana i porezna postupanja za premještanje koje se odvija bez aranžmana ili nakon njegova ukidanja, u ovom članku razdvojeno prikazujemo pravila kao da se radi o dvije vrste premještanja: premještanje bez aranžmana i premještanje uz aranžman.

U poglavlju koje slijedi dajemo osnove provođenja poreznog postupka kod premještanja dobara bez aranžmana, te pojašnjavamo odgodu oporezivanja u slučaju premještanja bez aranžmana. Detaljnije, kroz praktične primjere o ove dvije vrste premještanje pišemo u zasebnim poglavljima.

2.3. Pravna osnova za oporezivanje i izvještavanje

U prethodnom primjeru pojasnili smo da treba razlikovati dvije vrste premještanja:

- 1) **Premještanje bez aranžmana** (koje se smatra oporezivim temeljem članka 7. st. 5. ZPDV-a) te
- 2) **Premještanje uz aranžman** (koje se smatra neoporezivim dok su zadovoljeni uvjeti iz članka 7.a st. 1. ZPDV-a).

ističemo...

Važnost razlikovanja da li se radi o premještanju za koji je sklopljen aranžman za premještanje dobara je u činjenici da je **premještanje uz aranžman oporezivo u trenutku premještanja, dok premještanje uz aranžman nije oporezivo** sve dok se ne ispuni svrha sklopljenog aranžmana ili prestane neki od uvjeta bitnih za postojanje aranžmana.

2.3.1. Prijenos porezne obveze kod premještanja bez aranžmana

Kod premještanja dobara, porezni obveznik koji je obavio premještanje ostaje u vlasništvu premještenih dobara. Obzirom da je pojam "isporuke" u sustavu PDV-a uglavnom izjednačen s pravom vlasništva, proizlazi da u tom slučaju nema drugog sudionika u isporuci dobara, pa se postavlja pitanje oporezivosti takve transakcije. Ovu dilemu rješava odredba članka 7. stavka 4. PPDV-a koju citiramo:

"Unutar istog poreznog obveznika ne dolazi do prometa koji podliježu oporezivanju budući da nema drugog sudionika u isporuci dobara ili usluga. Navedeno se ne primjenjuje u slučaju premještanja dobara unutar Europske unije i uvoza dobara."

Iz navedene odredbe i odredbe članka 7. stavka 5. ZPDV-a razvidno je da je premještanje dobara u drugu državu članicu EU oporezivo. Međutim, odredbom članka 41. st. 1. točkom d) propisano je oslobođenje od plaćanja hrvatskog PDV-a. Navedenu odredbu citiramo:

"PDV-a su oslobođene isporuke dobara koja se premještaju u drugu državu članicu, za koje bi postojalo pravo na oslobođenje prema točkama a), b) i c) ovoga stavka da su obavljene drugom poreznom obvezniku."

To znači da za primjenu ovog oslobođenja treba zadovoljiti uvjete iz točke a) prema kojem se dobra isporučuju drugom poreznom obvezniku ili pravnoj osobi koja nije porezni obveznik, a koja djeluje kao takva, u drugoj državi članici. Obzirom da kod premještanja dobara bez aranžmana nema drugog sudionika proizlazi da se **porezni obveznik koji obavlja premještanje mora registrirati u državi članici EU kako bi:**

- PDV-ID broj te države koristio prilikom **prijave isporuke u drugu državu članicu EU** koju je dužan obaviti u RH (oslobođenje iz čl. 41. st. 1. toč. d) ZPDV-a) te
- obavio **obračun PDV-a temeljem stjecanja dobara** iz EU prema pravilima države članice EU u koju su dobra premještena.

ističemo...

Kod premještanje bez aranžmana porezni obveznik postupi isto kao i da se radi o isporuci poreznom obvezniku u drugu državu članicu EU, osim što drugog poreznog obveznika "glumi" njegov PDV-ID broj dobiven registriranjem za potrebe PDV-a u državi članici u koju je premještanje obavljeno te ima istovremeno obveze stjecanja u državi članici u koju je dobro premjestio.

Detaljnije o poreznim postupanjima kod oporezivanja premještanja pojašnjavamo u poglavlju 3. ovog članka.

2.3.2. Odgoda oporezivanja premještanja uz aranžman

Premještanje uz aranžman nije oporezivo u trenutku premještanja, odnosno, bolje rečeno, oporezivanje takvog premještanja obavlja se naknadno, kada se svrha aranžmana ispuni (prodaja dobara poreznom obvezniku naznačenom u aranžmanu) ili kada neki od uvjeta za postojanje aranžmana više ne postoji. Ukidanjem aranžmana premještanje će uvijek postati oporezivo na način koji je propisan za premještanje bez aranžmana.⁵

ističemo...

Oporezivanje premještanja uz aranžman odgođeno je i primjenjuje se kada **aranžman za premještanje prestaje postojati**. U tom slučaju primjenjuju se pravila oporezivanja premještanja bez aranžmana (vidi prethodno pogl.).

Premještanje uz aranžman potrebno je pratiti dok traje odgoda, pa je iz tog razloga **za oba sudionika premještanja uz aranžman propisana obveza vođenja evidencije o premještanju** koji moraju ispunjavati i porezni obveznik koji obavlja premještanje uz aranžman i porezni obveznik koji je u aranžmanu naznačen kao stjecatelj premještenih dobara.

Detaljnije o poreznim postupanjima kod oporezivanja premještanja pisali smo u poglavlju 4., a posebnosti vezane uz gubitak uvjeta za postojanje aranžmana za premještanje dali smo u poglavlju 5. ovog članka.

⁵ Iznimka je slučaj kada se dobra vrate natrag u državu iz koje je premješteno prije isteka aranžmana i drugi rijetki slučajevi kada istovremeno s ukidanjem aranžmana nisu više zadovoljeni uvjeti za premještanje iz članka 7. stavka 5. ZPDV-a

3. Premještanje bez aranžmana

Jedan od razloga premještanja dobara u drugu državu članicu jest potreba da se dobra skladište blizu potencijalnih kupaca kako bi se osigurala lakša dostava. U tu svrhu porezni obveznik može robu skladištiti u vlastitim prostorima u drugim državama članicama, ili ugovoriti skladištenje u tuđem prostoru.

Kada takvo premještanje ima zadovoljene uvjete iz članka 7. stavka 5. ZPDV-a, ali ne i uvjete iz članka 7.a ZPDV-a za postojanje aranžmana za premještanje, radi se o premještanju koje se smatra isporukom uz naknadu te je oporezivo je u razdoblju kada je obavljeno premještanje dobara iz jedne u drugu državu članicu EU. No, na takvo premještanje može se primijeniti i oslobođenje iz članka 41. stavka 1. točke d) ZPDV-a, što znači da PDV neće biti obračunat u RH, već će porezni obveznik koji premješta dobra PDV obračunati prema pravilima države u koju su dobra premještena.

U nastavku odvojeno pojašnjavamo porezna postupanja kod premještanja iz RH u drugu državu članicu EU i kod premještanja iz druge države članice EU u RH.

3.1. Premještanje iz RH u drugu državu članicu EU

Kod premještanja bez aranžmana iz Republike Hrvatske u drugu državu članicu EU, postupa se slično kao i da se radi o isporuci poreznom obvezniku u drugu državu članicu EU. Navedeno je propisano člankom 41. st. 1. točkom d) ZPDV-a.

Obzirom da za razliku od isporuke drugom poreznom obvezniku u EU, kod premještanja nema drugog sudionika transakcije, da bi porezni obveznik mogao primijeniti oslobođenje iz navedene odredbe treba zadovoljiti propisane uvjete za ovo oslobođenje, i to:

- 1) **Registrirati se za potrebe PDV-a u državi članici EU u koju premješta dobra te**
- 2) **Priskrbiti dokaze o otpremi u državu članicu EU u koju premješta dobra.**

Kada se porezni obveznik registrira za potrebe PDV-a u državi članici EU u koju premješta dobra, od te države dobit će PDV-ID broj koji će koristiti za potrebe oporezivanja premještanja na način da će se s taj svoj PDV-ID broj iz druge države članice upisivati na pozicije na kojima se u slučaju isporuke drugom poreznom obvezniku upisuje PDV-ID broj stjecatelja iz druge države članice.

Postupak evidentiranja u poreznim knjigama identičan je u pogledu ispunjavanja Obrascu PDV kao da se radi o isporuci iz članka 41. stavka 1. točke a) kod koje se provodi **postupak prijenosa porezne obveze preko VIES baze**. To znači da se podaci o premještanju upisuju u **Zbirnu prijavu**, te u **Obrazac PDV u polje**:

I.3. ISPORUKE DOBARA UNUTAR EU

Porezni obveznik obavezan je i u državi EU u koju je izvršio premještanje dobara predati prijavu PDV-a s provedenim postupkom stjecanja iz druge države članice prema pravilima te države članice EU. Obzirom da je ishođenjem PDV-ID broja u toj zemlji porezni obveznik iz RH ujedno i upisan u sustav PDV-a te države članice, stjecanje može PDV platiti obračunski - istovremenim obračunom obveze za PDV i potraživanja za pretporez. Jasno, pri tome treba voditi računa da se pravo na pretporez utvrđuje prema pravilima te države.

Ovdje treba naglasiti da za razliku od isporuka u drugu državu članicu drugom poreznom obvezniku s prijenosom porezne obveze, ne postoji nesigurnost oko preuzimanja porezne obveze pa izravna primjena odredbi Provedene uredbe vijeća EU br. 2018/1912 od 1.1.2020. godine nije smislena. Ipak, ne isključujemo mogućnost

da nadzorna tijela ospore postupak iz članka 41. stavka 1. točke d.) ZPDV-a kada porezni obveznik ne predloži vjerodostojni dokaz o otpremi razmještenih dobara u drugu državu članicu.

ističemo...

Smatramo da je kao dokaz za otpremu/prijevoz dovoljan radni nalog, otpremnica ili račun prijevoznika, ako je korištena vanjska usluga prijevoza.

3.2. Premještanje iz druge države članice EU u RH

Porezni obveznik koji nema sjedište ili poslovnu jedinicu u RH, a koji je za potrebe obavljanja svoje djelatnosti premjestio dobra iz druge države članice EU u Republiku Hrvatsku dužan je obaviti stjecanje dobara iz EU prema pravilima hrvatskih propisa, što znači pravilima propisanim odredbama ZPDV-a i PPDV-a. Da bi to mogao odraditi, **porezni obveznik iz EU mora se u Republici Hrvatskoj registrirati za potrebe PDV-a**, što znači da će mu biti dodijeljen hrvatski PDV-ID broj, te će biti upisan u registar obveznika PDV-a kao redovni porezni obveznik (porezni obveznik u sustavu PDV-a).

Porezni obveznik iz EU u prijavi PDV-a svojoj državi članici, odnosno u državi članici iz koje premještanje započinje, treba **obaviti postupak isporuke u drugu državu članicu EU** temeljem odredbi propisa koji su na snazi u toj državi, a na mjestu primatelja isporuke navest će svoj hrvatski PDV-ID broj.

U Obrascu PDV koji takav porezni obveznik predaje Poreznoj upravi RH za razdoblje u kojem je obavljeno premještanje **potrebno je obaviti postupak stjecanja dobara iz EU** na način da se obveza za plaćanje PDV-a unese u pozicije II.5, II.6. ili II.7 ovisno o tome da li se radi o stopi PDV-a od 5%, 13% ili 25%. Istovremeno, porezni obveznik iz EU s hrvatskim PDV-ID brojem, ako ima pravo na pretporez⁶, u isti Obrazac PDV-a u pozicije III.5, III.6. ili III.7 unijeti iznos pretporeza na koji ima pravo za premještena dobra.

ističemo...

Za stjecanje temeljem premještanja porezni obveznik iz EU sastavlja i obrazac PDV-S.

Za potrebe premještanja nisu predviđene posebnosti sastavljanja obrasca PDV-S, što znači da se pozicije ovog obrasca ispunjavaju kao i kod "klasičnog" stjecanja dobara iz EU s tom razlikom što na mjestu unosa PDV-ID broja isporučitelja iz EU, porezni obveznik iz EU unosi svoj PDV-ID broj dodijeljen u državi članici iz kojeg su dobra dopremljena.

4. Premještanje uz aranžman

Premještanje dobara primjenom aranžmana za premještanje dobara unutar EU smatra se ono premještanje dobara iz članka 7. stavka 5. ZPDV-a koje ujedno zadovoljava sve uvjete nabrojane u članku 7.a ZPDV-a za postojanje aranžmana. Pojednostavljeno rečeno, aranžman za premještanje postoji kada porezni obveznik koji premješta dobra u drugu državu članicu ima sklopljen ugovor kojim je već utvrđen kupac za dobra koja se premještaju, ali se ta kupoprodaja neće obaviti u istom razdoblju u kojem su dobra pre-

⁶ Napominjemo da se pravo na pretporez utvrđuje temeljem odredbi članaka 57. do 62. ZPDV-a, što znači primjerice da će u slučaju premještanja osobnog automobila i primjene ograničenja iz članka 61. ZPDV-a u poziciju III.7 biti uneseno 50% iznosa iskazanog u poziciji II.7 Obrascu PDV.

mještena. Primjer takvog premještanja je **prodaja robe u komisiji kada su komitent i komisionar iz različitih država članica**. Kod takvog ugovora premještanje dobara iz skladišta komitenta u skladište komisionara ne smatra se isporukom uz naknadu te se odgađa oporezivanje PDV-om.

ističemo...

To znači da se u trenutku premještanja ne obavlja prijenos porezne obveze za isporuku u drugu državu članicu temeljem članka 41. stavka 1. točke d), odnosno ne obavlja se stjecanje u državi u koju je dobro premješteno.

Dakle, kod premještanja uz aranžman oporezivanje isporuke u EU (kod isporučitelja), odnosno stjecanja (kod primatelja) ne obavlja se u trenutku premještanja, već se oporezivanje obavlja u razdoblju kada je ispunjena svrha aranžmana (dobro prodano u komisiji) ili neki od uvjeta iz članka 7.a više nije ispunjen.

ističemo...

Kako bi se osiguralo praćenje premještanja uz aranžman čije je oporezivanje odgođeno, za ovu vrstu premještanja **propisano je vođenje posebne evidencije**.

U poglavljima koje slijede detaljno pišemo o uvjetima za postojanje aranžmana, obvezama izvještavanja i vođenja evidencije o premještanju te dajemo osnovni primjer premještanja uz aranžman. U poglavlju 5. ovog članka pojašnjavamo porezna postupanja u slučaju kada dođe do ukidanja aranžmana za dobra koja su i dalje premještena, te druge posebnosti postupka premještanja dobara.

4.1. Uvjeti za postojanje aranžmana

Kada se utvrdi da se radi o premještanju sukladno članku 7. stavcima 5. do 7. ZPDV-a, potrebno je provjeriti i da li je za takvo premještanje sklopljen aranžman za premještanje dobara. Uvjeti za postojanje aranžmana za premještanje dobara dani su člankom 7.a ZPDV-a. Ove uvjete možemo podijeliti na dva temeljna uvjeta:

- osnovni uvjeti koji su propisani člankom 7.a stavkom 2. ZPDV-a i
- vremenski uvjet propisan člankom 7.a stavkom 4. ZPDV-a.

O navedenim uvjetima pišemo u nastavku.

4.1.1. Osnovni uvjeti

Da bi se utvrdilo da li se radi o premještanju uz aranžman potrebno je utvrditi da li za takvo premještanje postoji aranžman za premještanje dobara. Prema članku 7.a stavkom 2. ZPDV-a **aranžman za premještanje dobara postoji ako su ispunjeni slijedeći uvjeti:**

- a) porezni obveznik ili treća osoba za njegov račun otprema ili prevozi dobra u drugu državu članicu s namjerom da ta dobra u toj državi članici naknadno i nakon dolaska isporuči drugom poreznom obvezniku koji ima pravo preuzeti vlasništvo nad tim dobrima u skladu s postojećim dogovorom između oba porezna obveznika,
- b) porezni obveznik koji otprema ili prevozi dobra nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište niti stalnu poslovnu jedinicu u državi članici u koju se dobra otpremaju ili prevoze,
- c) porezni obveznik kojem je namijenjena isporuka dobara registriran je za potrebe PDV-a u državi članici u koju se dobra otpremaju ili prevoze te su njegov identitet i PDV identifikacijski broj koji mu je ta država članica dodijelila poznati poreznom

obvezniku iz točke b) ovoga stavka u trenutku kada otprema ili prijevoz započinju i

- d) porezni obveznik koji otprema ili prevozi dobra upisuje prijenos dobara u evidenciju iz članka 83. stavka 3. ZPDV-a te u Zbirnoj prijavi iz članka 88. ZPDV-a navodi PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji stječe dobra, a koji mu je dodijelila država članica u koju se dobra otpremaju ili prevoze.

4.1.2. Vremenski uvjet

Člankom 7.a stavkom 4. ZPDV-a propisano je vremensko ograničenje aranžmana. Navedenu odredbu citiramo:

“Ako u roku od 12 mjeseci nakon dolaska dobara u državu članicu u koju su otpremljena ili prevezena dobra nisu isporučena poreznom obvezniku kojem su namijenjena sukladno stavku 2. točki c) i stavku 6. ovoga članka, a nije nastupila niti jedna okolnost iz stavka 7. ovoga članka, smatra se da je isporuka dobara u smislu članka 7. stavka 5. ovoga Zakona obavljena na dan koji slijedi nakon isteka razdoblja od 12 mjeseci.”

Okolnosti na koje se poziva navedena odredba odnose se na prestanak zadovoljenja bilo kojeg od uvjeta iz članka 7.a stavka 2. ZPDV-a (koje smo nabrojali u poglavlju 4.1.1.) te uvjeta iz članka 7.a stavka 6. ZPDV-a.

ističemo...

Navedeno znači da je **aranžman za premještanje dobara, ako nije prestao zbog nekog od razloga navedenih u članku 7.a stavku 7. ZPDV-a, ograničen na maksimalno trajanje od 12 mjeseci nakon dolaska dobara u državu članicu.**

U nastavku pojašnjavamo osnovna pravila oporezivanja premještanja, te prenosimo odredbe u vezi obveznih evidencija i načina izvještavanja o premještanju. U posebnom poglavlju prenosimo odredbe koje se odnose na prestanak aranžmana za premještanje iz članka 7.a ZPDV-a, odnosno kada se ne smatra da se radi o premještanju temeljem članka 7. stavka 5. ZPDV-a.

4.2. Trenutak oporezivanja i izdavanja računa

Odredbom članka 7.a stavka 1. ZPDV-a dano je temeljno pravilo oporezivanja premještanja uz aranžman:

“Prijenos dobara koji obavlja porezni obveznik, a koja čine dio njegove poslovne imovine, u drugu državu članicu na temelju aranžmana za premještanje dobara ne smatra se isporukom dobara uz naknadu.”

Iz navedene odredbe razvidno je da se, u slučaju kada utvrdimo da se radi o premještanju koje je zadovoljilo uvjete iz članka 7.a stavka 2. ZPDV-a, **oporezivanje ne provodi u trenutku premještanja jer se premještanje uz aranžman ne smatra isporukom dobara uz naknadu.**

Kada dolazi do oporezivanja proizlazi iz članka 7.a stavka 3. i 4. ZPDV-a. Prema navedenim odredbama ako su ispunjeni uvjeti za primjenu aranžmana za premještanje dobara te ako se prijenos obavlja u roku od 12 mjeseci nakon dolaska dobara u državu članicu u koju su otpremljena ili prevezena, **u trenutku prijenosa prava raspolaganja dobrima** u svojstvu vlasnika na poreznog obveznika kojem je namijenjena isporuka dobara, primjenjuju se sljedeća pravila:

- a) smatra se da je isporuku dobara u skladu s člankom 41. stavkom 1. točkom a) ZPDV-a obavio porezni obveznik koji je sam otpremio ili prevezao dobra u državi članici iz koje su dobra otpremljena ili prevezena ili je to za njegov račun obavila treća osoba,
- b) smatra se da je stjecanje dobara unutar Europske unije obavio porezni obveznik kojem se ta dobra isporučuju u državi članici u koju su dobra otpremljena ili prevezena.

Ovdje treba naglasiti da na trenutak oporezivanja, osim ispunjenja svrhe sklapanja aranžmana (primjerice prodaja robe u komisiji ili upotreba dobra), utiče i prestanak postojanja nekog od uvjeta za postojanje aranžmana i ograničenje aranžmana na rok od 12 mjeseci.

Nastanak oporezovog događaja i obveze obračuna PDV-a propisana je člankom 30. stavkom 8. ZPDV-a koji propisuje da kada porezni obveznik dobra premješta u drugu državu članicu radi obavljanja gospodarske djelatnosti, **PDV se obračunava u trenutku izdavanja računa ili najkasnije petnaestog dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem je nastao oporezivi događaj. Taj rok** člankom 78. stavkom 3. ZPDV-a propisan je i za izdavanje računa

ističemo...

Do petnaestog dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem je premještanje postalo oporezivo isporučitelj je dužan izdati račun, a stjecatelj je dužan provesti postupak stjecanja (korištenjem PDV-ID broja).

Na ovaj način može se postupati u slučaju kada je došlo do ispunjenja aranžmana (prodaja dobara kupcu naznačenom u aranžmanu) ili je aranžman ukinut jer je dobro prodano drugom kupcu. U slučaju **kada je došlo do ukidanja aranžmana a da dobro nije prodano**, porezni obveznik koji je obavio premještanje nalazi se i u ulozi isporučitelja i u ulozi stjecatelja pa **ne možemo govoriti o obvezi izdavanja računa**. Stoga je besmislena i primjena pravila obračuna petnaestog dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem je nastao oporezivi događaj, pa smatramo da **u tom slučaju obračun PDV-a treba obaviti u mjesecu kada je došlo do ukidanja aranžmana**.

Dakle, premještanje uz aranžman ne oporezuje se ako su zadovoljeni uvjeti iz članka 7.a ZPDV-a u trenutku premještanja. Oporezivanje se provodi naknadno, ako se ispuni svrha zbog koje je aranžman sklopljen, najkasnije po isteku 12 mjeseci, ili ranije ako neki od uvjeta više nije ispunjen. Oporezivanje se provodi po pravilima koja vrijede za isporuku dobara u EU, (kod isporučitelja) odnosno po pravilima stjecanja kod primatelja isporuke, s time da se sva postupanja u vezi aranžmana za premještanje dodatno vode u posebnoj evidenciji za premještanje dobara. Pregled pravila u vezi izvještavanja dajemo u poglavljima koje slijede.

4.3. Evidencije i izvještavanje premještanja uz aranžman

U prethodnom poglavlju pojasnili smo da u slučaju premještanja uz aranžman do oporezivanja dolazi naknadno, dakle, ne u razdoblju kada je premještanje obavljeno, već u trenutku prijenosa prava raspolaganja, ili iz razloga gubitka nekog od uvjeta propisanih člankom 7.a ZPDV-a. Kako bi se osiguralo praćenje ovakvih kompleksnih transakcija uz standardne izvještaje (Obrazac PDV i ZP prijava), člankom 83. stavkom 3. ZPDV-a propisana je dodatna **obveza vođenja evidencija za premještanje uz aranžman**. Navedenu odredbu citiramo:

“Porezni obveznik koji prenosi dobra u okviru aranžmana za premještanje dobara iz članka 7.a ovoga Zakona mora voditi evidenciju koja Poreznoj upravi omogućava provjeru pravilne primjene tog aranžmana. Porezni obveznik kojemu se isporučuju dobra u okviru aranžmana za premještanje dobara iz članka 7.a ovoga Zakona mora voditi evidenciju tih dobara.”

Dakle, **evidenciju o premještanju dobara** dužna su voditi oba sudionika premještanja dobara uz aranžman:

- porezni obveznik koji prenosi dobra i
- porezni obveznik kojemu se isporučuju dobra.

Obvezni sadržaj ovih evidencija propisan je odredbama članka 54.a Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2018/1912 od 4. prosinca 2018. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 282/2011, te ih prenosi mo u poglavljima koje slijede.

4.3.1. Evidencija poreznog obveznika koji prenosi dobra

Obvezni **sadržaj evidencije koju je dužan voditi porezni obveznik koji prenosi dobra u okviru premještanja uz aranžman** propisan je odredbom članka 54.a stavka 1. Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2018/1912 od 4. prosinca 2018. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 282/2011 koju citiramo:

“Evidencija iz članka 243. stavka 3. Direktive 2006/112/EZ koju treba voditi svaki porezni obveznik koji prenosi robu u okviru aranžmana za premještanje dobara sadržava sljedeće informacije:

- (a) državu članicu iz koje se roba otprema ili prevozi te datum otpreme ili prijevoza robe;
- (b) PDV identifikacijski broj poreznog obveznika kojem je roba namijenjena, koji izdaje država članica u koju se roba otprema ili prevozi;
- (c) državu članicu u koju se roba otprema ili prevozi, PDV identifikacijski broj posjednika skladišta, adresu skladišta u koje se roba po dolasku skladišti te datum dolaska robe u skladište;
- (d) vrijednost, opis i količinu robe koja je dostavljena u skladište;
- (e) PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji zamjenjuje osobu iz točke (b) ovog stavka pod uvjetima iz članka 17.a stavka 6. Direktive 2006/112/EZ;
- (f) oporezivi iznos, opis i količinu isporučene robe i datum isporuke robe iz članka 17.a stavka 3. točke (a) Direktive 2006/112/EZ te PDV identifikacijski broj stjecatelja;
- (g) oporezivi iznos, opis i količinu robe te datum ispunjenja bilo kojeg od uvjeta. i razloga u vezi s time u skladu s člankom 17.a stavkom 7. Direktive 2006/112/EZ;
- (h) vrijednost, opis i količinu vraćene robe te datum vraćanja robe iz članka 17.a stavka 5. Direktive 2006/112/EZ.”

4.3.2. Evidencija poreznog obveznika kojemu se isporučuju dobra

Obvezni **sadržaj evidencije koju je dužan voditi porezni obveznik kojemu se isporučuju dobra u okviru premještanja uz aranžman** propisan je odredbom članka 54.a stavka 2. Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2018/1912 od 4. prosinca 2018. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) br. 282/2011 koju citiramo:

“Evidencija iz članka 243. stavka 3. Direktive 2006/112/EZ koju treba voditi svaki porezni obveznik kojem se roba isporučuje u okviru aranžmanâ za premještanje dobara sadržava sljedeće informacije:

- (a) PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji prenosi robu u okviru aranžmanâ za premještanje dobara;
- (b) opis i količinu robe koja mu je namijenjena;
- (c) datum dolaska robe koja mu je namijenjena u skladište;
- (d) oporezivi iznos, opis i količinu robe koja mu je isporučena te datum na koji je roba iz članka 17.a stavka 3. točke (b) Direktive 2006/112/EZ stečena unutar Zajednice;
- (e) opis i količinu robe te datum na koji je roba premještena iz skladišta na zahtjev poreznog obveznika iz točke (a);
- (f) opis i količinu uništene ili nestale robe te datum uništenja, gubitka ili krađe robe koja je prethodno dostavljena u skladište ili datum na koji je utvrđeno da je roba uništena ili da nedostaje.

Ako je roba otpremljena ili prevezena u okviru aranžmanâ za premještanje dobara posjedniku skladišta koji nije porezni obveznik kojem je namijenjena isporuka robe, u evidenciji tog poreznog obveznika ne trebaju se nalaziti informacije iz prvog podstavka točaka (c), (e) i (f).”

4.3.3. Zbirna prijava

Odredbom članka 88. stavka 1. točke d) propisano je slijedeće:

“Porezni obveznik registriran za potrebe PDV-a mora podnijeti Zbirnu **prijavu o PDV identifikacijskom broju poreznih obveznika** kojima su namijenjena dobra koja se otpremaju ili prevoze **u okviru aranžmana za premještanje dobara** u skladu s uvjetima iz članka 7.a ovoga Zakona te **o svakoj izmjeni dostavljenih podataka.**”

U Zbirnoj prijavi predviđen je i dio u koji se unose podaci povezani s aranžmanom za premještanje dobara i to:

- (19) redni broj prijenosa dobara u okviru aranžmana za premještanje dobara,
 - (20) kôd države članice Europske unije u kojoj je potencijalni primatelj dobara u okviru aranžmana za premještanje dobara,
 - (21) PDV identifikacijski broj potencijalnog primatelja dobara u okviru aranžmana za premještanje dobara bez kôda države članice,
 - (22) PDV identifikacijski broj potencijalnog primatelja koji je zamijenjen u okviru aranžmana za premještanje dobara bez kôda države članice,
 - (23) povrat dobara u okviru aranžmana za premještanje dobara,
- Ostali podaci o premještanju dobara uz aranžman unose se u polja koja se koriste i za druge vrste isporuka.

ističemo...

U slučaju ispravka podataka iz već podnijetih Zbirnih prijava, podnosi se nova Zbirna prijava (*Uputa*).

U slučaju nepodnošenja Zbirne prijave ili njezina nepravovremenog podnošenja odredbama ZPDV-a predviđene su novčane kazne. No, ovdje je bitno istaći da je ispunjavanje Zbirne prijave navedeno kao jedan od uvjeta za postojanje aranžmana za premještanje dobara, pa smatramo da bi njegovo nepodnošenje dovelo do oporezivanja kao da aranžman ne postoji čak i kada bi svi drugi uvjeti bili zadovoljeni.

4.3.4. Obrazac PDV

Prema članku 174. stavku 3. ZPDV-a, premještanje dobara koja su dio poslovne imovine poreznog obveznika koje obavi porezni obveznik, a što se smatra isporukom dobara u druge države članice Europske unije, iskazuje se u Obrascu PDV na poziciji I.3. - Isporuke dobara unutar EU.

Podaci iskazani u Zbirnoj prijavi, osim podataka iskazanih u poljima koja se odnose na aranžman za premještanje dobara uspoređuju se sa podacima iskazanim u prijavi PDV-a (Obrascu PDV).

ističemo...

Vrijednost isporuka iskazanih u rednom broju I.3. Obrasca PDV ne može biti manja od zbroja vrijednosti isporuka iskazanih u Zbirnoj prijavi u polju (15), (16) i (17) (*Uputa*).

4.4. Opći primjer primjene aranžmana za premještanje dobara

Uputom su dani i primjeri poreznog postupanja i evidentiranja aranžmana. U nastavku u cijelosti prenosimo doradjeni Primjer 1. iz spomenute Upute.

Primjer 1. - Premještanje dobara u okviru aranžmana⁷

Porezni obveznik A (isporučitelj), sa sjedištem u Republici Hrvatskoj prevozi dobra u **siječnju** u skladu s aranžmanom za premještanje dobara u državu članicu 2. Dobra su namijenjena poreznom obvezniku B koji je registriran za potrebe PDV-a u državi članici 2. U **rujnu** iste godine, porezni obveznik B preuzima vlasništvo nad dobrima.

Evidentiranje premještanja/primitka robe (u siječnju):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **evidenciju** unosi prijevoz dobara. U **Zbirnoj prijavi**, navodi poreznog obveznika B kao osobu kojoj su dobra poslana u aranžmanu za premještanje dobara.
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** unosi dolazak dobara u skladište.

Evidentiranje isporuke/stjecanja (u rujnu):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **Obrascu PDV** za rujnu u red.br. I.3 i **Zbirnoj prijavi** evidentira isporuku dobara u EU. U **evidenciju** upisuje potrebne podatke kako bi bila ažurna
- **Porezni obveznik B** ➔ **Obavlja postupak stjecanja** dobara unutar EU. U **evidenciju** upisuje dobra koja je stekao u vrijeme preuzimanja vlasništva nad dobrima.

5. Prekid aranžmana i druge posebnosti

U primjeru 1. prikazan je klasični slučaj zatvaranja aranžmana kada premještanje uz aranžman koje se nije smatralo isporukom, ispunjenjem svrhe sklapanja aranžmana, odnosno prijenosom vlasništva s isporučitelja na stjecatelja, postane isporuka uz naknadu te se primjenjuju porezni postupci isporuke u EU kod isporučitelja dobara, odnosno postupci stjecanja dobara iz EU kod stjecatelja dobara.

U ovom poglavlju obrađujemo sve ostale slučajeve kada svrha aranžmana nije ispunjena ili je došlo do poništavanja premještanja. Naime, do oporezivanja premještanja može doći i u slučaju kada svrha sklapanja aranžmana nije ispunjena, već je nastao događaj koji je doveo do nestanka nekog od uvjeta iz članka 7.a bitnog za postojanje aranžmana.

⁷ Izrađeno na temelju Primjera 1 iz poglavlja 2.4.1. Upute

Također, prije ispunjenja svrhe zbog kojeg je sklopljen aranžman može nastati i slučaj zbog čega nisu više zadovoljeni uvjeti za postojanje premještanja iz članka 7. stavka 5. ZPDV-a. U tom slučaju ne nastaje isporuka uz naknadu već se poništava premještanje što na odgovarajući način treba unijeti u evidenciju o premještanju.

U ovom poglavlju pojašnjavamo i učinak zamjene poreznog obveznika kojemu su namijenjena dobra kod kojeg dolazi do nastavka premještanja uz aranžman.

5.1. Prestanak aranžmana zbog gubitka uvjeta

Odredbama članka 7.a stavka 7. ZPDV-a pojašnjeno je kada se smatra se da je isporuka dobara u smislu članka 7. stavka 5. ZPDV-a obavljena.

“Ako u roku iz stavka 4. ovoga članka bilo koji uvjet iz stavaka 2. i 6. ovoga članka više nije ispunjen, smatra se da je isporuka dobara u smislu članka 7. stavka 5. ovoga Zakona obavljena u trenutku u kojem taj uvjet više nije ispunjen. Ako se dobra isporučuju osobi koja nije porezni obveznik iz stavka 2. točke c) ili stavka 6. ovoga članka, smatra se da uvjeti iz stavaka 2. i 6. ovoga članka više nisu ispunjeni neposredno prije te isporuke. Ako se dobra otpremaju ili prevoze u državu koja nije država članica iz koje su izvorno premještene, smatra se da uvjeti iz stavaka 2. i 6. ovoga članka više nisu ispunjeni neposredno prije početka takve otpreme ili prijevoza. U slučaju uništenja, gubitka ili krađe dobara smatra se da uvjeti iz stavaka 2. i 6. ovoga članka više nisu ispunjeni na dan kada su dobra nestala ili su uništena ili, ako je nemoguće utvrditi taj dan, na dan kada je utvrđeno da su dobra uništena ili da nedostaju.”

Kada uvjeti za primjenu aranžmana za premještanje dobara više nisu ispunjeni smatra se da je obavljeno premještanje dobara u smislu članka 7. stavka 5. ZPDV-a u trenutku u kojem ti uvjeti ili jedan od uvjeta više nije ispunjen (Uputa).

O postupanjima kada se ostvare događaji iz citiranih odredbi pojašnjavamo kroz primjere u poglavljima koji slijede.

5.1.1. Isporuka drugoj osobi

Ako se dobra isporučuju osobi koja nije porezni obveznik kojemu je namijenjena isporuka dobara, uvjeti za primjenu aranžmana za premještanje dobara više nisu ispunjeni neposredno prije te isporuke.

Porezni tretman isporuke koja se odvija nakon što je prekinut aranžman za premještanje ovisi o tome da li je dobro prodano poreznom obvezniku ili osobi koja nije porezni obveznik. Ako je dobro prodano osobi koja nije porezni obveznik tada se radi o prodaji dobara na daljinu. O načinu obračunavanja PDV-a kada se radi o prodaji dobara na daljinu pisali smo u članku: **“Prodaja dobara na daljinu od 1. 7. 2021. i primjena OSS sustava”** koji je objavljen u RiPup-u br. 6/2021.

U slučaju kada se dobra prodaju drugom poreznom obvezniku (koji nije naveden u ugovoru o aranžmanu) iz države članice EU u kojoj su premještene dobra, tada se **porezni obveznik isporučitelj mora registrirati u toj državi članici** kako bi mogao obaviti postupak stjecanja u toj državi, te ispostaviti poreznom obvezniku stjecatelju račun s iskazanim PDV-om te države članice, ili kako bi mogao provesti neki drugi propisani postupak prema poreznim pravilima te države. Navedeno pojašnjavamo u primjeru koji slijedi.

Primjer 2. - Isporuka drugoj osobi⁸

Porezni obveznik A, sa sjedištem u Republici Hrvatskoj prevozi dobra u siječnju u skladu s aranžmanom za premještanje dobara u državu članicu 2. Dobra su namijenjena poreznom obvezniku B koji je registriran za potrebe PDV-a u državi članici 2.

Evidentiranje premještanja/primitka robe (u siječnju):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **evidenciju** unosi prijevoz dobara. U **Zbirnoj prijavi**, navodi poreznog obveznika B kao osobu kojoj su dobra poslana u aranžmanu za premještanje dobara.
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** unosi dolazak dobara u skladište.

U rujnu, porezni obveznik A umjesto toga dobra isporučuje poreznom obvezniku C te raskida ugovor o premještanju dobara s poreznim obveznikom B. Dobra se izravno premještaju poreznom obvezniku C koji nije naznačen kao planirani stjecatelj u vrijeme kada su dobra izvorno premještene iz Republike Hrvatske i koji nije zamijenio prvotnog planiranog stjecatelja.

Kada su dobra prodana i isporučena poreznom obvezniku C, **uvjeti za primjenu aranžmana za premještanje dobara u odnosu na ta dobra prestaju biti ispunjeni.** U vrijeme raskida ugovora o premještanju dobara između A i B, a najkasnije odmah prije isporuke poreznom obvezniku C, **smatra se da se prijevoz isporučenih dobara odvija iz Republike Hrvatske u državu članicu 2.**

U dobra prodana i isporučena poreznom obvezniku C, **smatra se da je porezni obveznik A obavio:**

- oslobođenu isporuku dobara unutar Europske unije u RH i
- stjecanje dobara u državi članici 2 (za potrebe obavljanja postupka stjecanja porezni obveznik A mora se registrirati za potrebe PDV-a u državi članici 2.).

Oporezivi događaj je bio u rujnu, a obveza obračuna PDV-a nastupa najkasnije 15. listopada. Radi prijave stjecanja dobara u državi članici 2, **porezni obveznik A mora se registrirati za potrebe PDV-a u državi članici 2.**

Evidentiranje isporuke drugoj osobi (u rujnu):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **RH u Obrascu PDV** za rujnu upisuje isporuku unutar Europske unije. U **Zbirnu prijavu** uvršćuje transakciju navodeći sebe pod svojim PDV identifikacijskim brojem u državi članici 2 i vrijednost dobara. U **državi članici 2 obračunava PDV** koji treba platiti na svoje stjecanje u prijavi PDV-a. U **evidenciju** upisuje potrebne podatke kako bi bila ažurna. Ispostavlja račun poreznom obvezniku C prema pravilima države članice 2
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** upisuje potrebne podatke kako bi bila ažurna.
- **Porezni obveznik C** ➔ Zaprimio je račun po kojem postupka kao i sa bilo kojim drugim računom poreznog obveznika iz svoje države te nema obvezu vođenja evidencije jer se više ne radi o postupku premještanja već se radi o isporuci dobara između dva porezna obveznika unutar iste države članice.

5.1.2. Otpremanje ili prijevoz u treću državu članicu ili izvan EU

Ako se dobra otpremaju ili prevoze u državu koja nije država članica iz koje su izvorno premještene, smatra se da uvjeti za primjenu aranžmana za premještanje dobara više nisu ispunjeni neposredno prije početka takve otpreme ili prijevoza. Navedeno pojašnjavamo kroz primjer.

Primjer 3. - Otpremanje ili prijevoz u treću državu članicu ili izvan EU⁹

Porezni obveznik A, sa sjedištem u Republici Hrvatskoj prevozi dobra u siječnju u skladu s aranžmanom za premještanje dobara u državu članicu 2. Dobra su namijenjena poreznom obvezniku B koji je registriran za potrebe PDV-a u državi članici 2.

Evidentiranje premještanja/primitka robe (u siječnju):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **evidenciju** unosi prijevoz dobara. U **Zbirnoj prijavi**, navodi poreznog obveznika B kao osobu kojoj su dobra poslana u aranžmanu za premještanje dobara.
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** unosi dolazak dobara u skladište.

U rujnu, porezni obveznik A preuzima natrag dobra (dio dobara) koja nije isporučio poreznom obvezniku B iz skladišta, ali ih ne prevozi natrag u Republiku Hrvatsku, već u državu članicu 3 u kojoj se dobra skladište u ime poreznog obveznika A ili ih izvozi radi obavljanja drugih aktivnosti izvan Europske unije.

U rujnu, kada se preostala dobra prevoze u državu članicu 3, više nisu ispunjeni uvjeti za primjenu aranžmana za premještanje dobara, u odnosu na prijevoz iz Republike Hrvatske u državu članicu 2, stoga se smatra da se odvio prijevoz u državu članicu 3.

Smatra se da je porezni obveznik A obavio oslobođenu isporuku dobara unutar Europske unije u Republici Hrvatskoj i stjecanje dobara u državi članici 2. Oporezivi događaj je bio u rujnu, a obveza obračuna PDV-a nastupa najkasnije 15. listopada. Radi prijave stjecanja dobara u državi članici 2, porezni obveznik A mora se registrirati za potrebe PDV-a u državi članici 2

Evidentiranje nakon ukidanja aranžmana (u rujnu):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **RH u Obrascu PDV** za rujan upisuje isporuku unutar Europske unije. U **Zbirnoj prijavi** uvršćuje transakciju navodeći sebe pod svojim PDV identifikacijskim brojem u državi članici 2 i vrijednost dobara. U **državi članici 2 obračunava PDV** koji treba platiti na svoje stjecanje u prijavi PDV-a. U **evidenciju** upisuje potrebne podatke kako bi bila ažurna.
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** upisuje potrebne podatke kako bi bila ažurna.

ističemo...

Dakle, nakon prekida aranžmana porezni obveznik koji je premjestio dobra u drugu državu članicu mora se registrirati u toj državi jer je u vlasništvu dobara koje se nalaze u toj državi članici. Isporuka koja slijedi nakon ukidanja aranžmana obavlja se iz te države članice prema poreznim pravilima te države.

5.1.3. Uništenje, gubitak ili krađa dobara

U slučaju uništenja, gubitka ili krađe dobara smatra se da uvjeti za primjenu aranžmana za premještanje dobara više nisu ispunjeni na dan kada su dobra nestala ili su uništena ili, ako je nemoguće utvrditi taj dan, na dan kada je utvrđeno da su dobra uništena ili da nedostaju.

Primjer 4. - Uništenje dobara¹⁰

Porezni obveznik A, sa sjedištem u Republici Hrvatskoj prevozi dobra u siječnju u skladu s aranžmanom za premještanje dobara u državu članicu 2. Dobra su namijenjena poreznom obvezniku B koji je registriran za potrebe PDV-a u državi članici 2.

U rujnu, prije nego što porezni obveznik B preuzme vlasništvo nad primljenim dobrima, preostali dio dobara uništava se paljenjem.

Evidentiranje premještanja/primitka robe (u siječnju):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **evidenciju** unosi prijevoz dobara. U **Zbirnoj prijavi**, navodi poreznog obveznika B kao osobu kojoj su dobra poslana u aranžmanu za premještanje dobara.
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** unosi dolazak dobara u skladište.

U rujnu, prije nego što porezni obveznik B preuzme vlasništvo nad primljenim dobrima, preostali dio dobara uništava se paljenjem. U tom trenutku uvjeti za primjenu aranžmana za premještanje dobara u odnosu na ta dobra prestaju biti ispunjeni. Stoga se smatra se da se prijevoz dobara odvio na dan kada su dobra uništena ili, ako je nemoguće utvrditi taj dan, na dan kada je utvrđeno da su dobra uništena.

Smatra se da je porezni obveznik A obavio oslobođenu isporuku dobara unutar Europske unije u Republici Hrvatskoj i stjecanje dobara u državi članici 2. Oporezivi događaj je bio u rujnu, a obveza obračuna PDV-a nastupa najkasnije 15. listopada. Radi prijave stjecanja dobara u državi članici 2, porezni obveznik A mora se registrirati za potrebe PDV-a u državi članici 2.

Evidentiranje nakon uništenja (u studenom):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **RH u Obrascu PDV** za rujan upisuje isporuku unutar Europske unije. U **Zbirnoj prijavi** uvršćuje transakciju navodeći sebe pod svojim PDV identifikacijskim brojem u državi članici 2 i vrijednost dobara. U **državi članici 2 obračunava PDV** koji treba platiti na svoje stjecanje u prijavi PDV-a. U **evidenciju** upisuje potrebne podatke kako bi bila ažurna.
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** upisuje potrebne podatke kako bi bila ažurna.

5.1.4. Istek roka od 12 mjeseci

Ako u roku od 12 mjeseci nakon dolaska dobara u državu članicu u koju su otpremljena ili prevezena dobra nisu isporučena poreznom obvezniku kojem su namijenjena, a nije nastupila niti jedna okolnost iz točaka 2.3., 2.5. i 2.6. smatra se da je obavljeno redovno premještanje dobara koje se smatra isporukom prema članku 7. stavku 5. ZPDV-a. Isporuka se dogodila na dan koji slijedi nakon isteka razdoblja od 12 mjeseci.

Nakon prolaska 12 mjeseci od dana otpreme dobara u drugu državu članicu, a dobra nisu isporučena kupcu, nisu više ispunjeni uvjeti za primjenu posebnog aranžmana za premještanje. Za dobra koja ostaju u državi članici u koja su isporučena primjenjuju se odredbe o redovnom premještanju iz članka 7. stavka 5. ZPDV-a, što znači da hrvatski porezni obveznik obavlja isporuku unutar EU, evidentira ju u Obrascu PDV-a na rednom broju I.3. i u Zbirnoj prijavi. Porezni obveznik iz Hrvatske koji je isporučio dobra u drugu državu članicu obavezan je registrirati se za potrebe PDV-a tamo i evidentirati stjecanje dobara u drugoj državi članici.

Primjer 5. - Isporuka nakon isteka roka od 12 mjeseci¹¹

Porezni obveznik A, sa sjedištem u Republici Hrvatskoj prevozi dobra 5. siječnja godine N u skladu s aranžmanom za premještanje

⁹ Izrađeno na temelju Primjera 6. iz poglavlja 2.4.4.3. Upute

¹⁰ Izrađeno na temelju Primjera 7. iz poglavlja 2.4.4.4. Upute

¹¹ Izrađeno na temelju Primjera 5. iz poglavlja 2.4.4.2. Upute

dobara u državu članicu 2. Dobra stižu u državu članicu 2 istog dana. Dobra su namijenjena poreznom obvezniku B koji je registriran za potrebe PDV-a u državi članici 2.

Evidentiranje premještanja/primitka dobara (u siječnju):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **evidenciju** unosi prijevoz dobara. U **Zbirnoj prijavi**, navodi poreznog obveznika B kao osobu kojoj su dobra poslana u aranžmanu za premještanje dobara.
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** unosi dolazak dobara u skladište.

Godinu dana kasnije, dobra ili dio dobara još uvijek nisu isporučena poreznom obvezniku B, ali su i dalje na području države članice 2.

Porezni obveznik B nije preuzeo vlasništvo nad dobrima ili dijelom dobara do kraja dana 6. siječnja godine N+1. Za preostala dobra nije se odvila isporuka niti stjecanje dobara unutar Europske unije.

Od 7. siječnja godine N+1 uvjeti za primjenu aranžmana za premještanje dobara više nisu ispunjeni, te se smatra da je porezni obveznik A obavio oslobođenu isporuku dobara unutar Europske unije u Republici Hrvatskoj i stjecanje dobara u državi članici 2. Oporezivi događaj nastupa 7. siječnja godine N+1, a obveza obračuna PDV-a najkasnije 15. veljače godine N+1. Radi prijave stjecanja dobara u državi članici 2, porezni obveznik A mora se registrirati za potrebe PDV-a u državi članici 2.

Evidentiranje nakon proteka 12 mjeseci:

- **Porezni obveznik A** ➔ U **RH u Obrascu PDV** upisuje isporuku unutar Europske unije. U **Zbirnoj prijavi** uvršćuje transakciju navodeći sebe pod svojim PDV identifikacijskim brojem u državi članici 2 i vrijednost dobara. U **državi članici 2 obračunava PDV** koji treba platiti na svoje stjecanje u prijavi PDV-a. U **evidenciju** upisuje potrebne podatke kako bi bila ažurna.
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** upisuje potrebne podatke kako bi bila ažurna.

5.2. Zamjena poreznog obveznika kojem je namijenjena isporuka

Odredbom članka 7.a stavka 5 propisano je da ako se u roku od 12 mjeseci nakon dolaska dobara u državu članicu u koju su otpremljena ili prevezena porezni obveznik kojem je namijenjena isporuka dobara **zamijeni drugim poreznim obveznikom, ne smatra se da je obavljeno premještanje dobara u smislu članka 7. stavka 5. ZPDV-a u trenutku zamjene** ako su ispunjeni svi drugi uvjeti za primjenu aranžmana za premještanje dobara i porezni obveznik koji otprema ili prevozi dobra upisao je zamjenu u evidenciju iz članka 83. stavka 3. ZPDV-a.

ističemo...

Razdoblje od 12 mjeseci ne započinje ponovno u vrijeme zamjene. (Uputa)

U Uputi se napominje i da se **zamjena treba odvijati prije nego što se dobra isporuče poreznom obvezniku C**, što znači da u vrijeme kada aranžman za premještanje dobara prestaje postojati isporučitelj već treba identificirati planiranog stjecatelja koji zamjenjuje poreznog obveznika s kojim je aranžman raskinut.

Primjer 6. - Zamjena poreznog obveznika kojem je namijenjena isporuka dobara¹²

Porezni obveznik A, sa sjedištem u Republici Hrvatskoj prevozi dobra u siječnju u skladu s aranžmanom za premještanje dobara u

državu članicu 2. Dobra su namijenjena poreznom obvezniku B koji je registriran za potrebe PDV-a u državi članici 2.

Evidentiranje premještanja/primitka dobara (u siječnju):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **evidenciju** unosi prijevoz dobara. U **Zbirnoj prijavi**, navodi poreznog obveznika B kao osobu kojoj su dobra poslana u aranžmanu za premještanje dobara.
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** unosi dolazak dobara u skladište.

U rujnu iste godine, ugovor o premještanju između poreznih obveznika A i B je promijenjen (ili čak raskinut). Međutim, dobra koja nisu prodana poreznom obvezniku B (ili njihov dio) ostaju u državi članici 2. U isto vrijeme, porezni obveznik A dogovara aranžman za premještanje dobara s poreznim obveznikom C, koji je registriran za potrebe PDV-a u istoj članici, čime obuhvaća preostala dobra (ili njihov dio) koja su u skladištu u toj državi.

U rujnu, kad je ugovor o premještanju dobara izmijenjen/raskinut, nije bilo isporuke niti stjecanja unutar Europske unije između A i B u dijelu dobara za koja B ne preuzima vlasništvo. Porezni obveznik A bilježi zamjenu poreznog obveznika B poreznim obveznikom C u svojoj evidenciji iz članka 83. stavka 3. ZPDV-a i navodi PDV identifikacijski broj poreznih obveznika B i C u svojoj Zbirnoj prijavi, jer je došlo do izmjene dostavljenih podataka.

Evidentiranje zamjene:

- **Porezni obveznik A** ➔ U **evidenciji** bilježi zamjenu poreznog obveznika B poreznim obveznikom C. U **Zbirnoj prijavi** navodi PDV identifikacijski broj poreznih obveznika B i C (jer je došlo do zamjene dostavljenih podataka)

Ovisno o tome jesu li dobra, u vrijeme zamjene, premještena iz jednog skladišta u drugo ili ne, potrebno je ažurirati odgovarajuće evidencije.

5.3. Povrat dobara prije isteka 12 mjeseci

Ne smatra se da je obavljeno premještanje dobara u smislu članka 7. stavka 5. ZPDV-a ako pravo na raspolaganje dobrima nije preneseno, a ta su dobra vraćena u državu članicu iz koje su prevezena ili otpremljena, u roku od 12 mjeseci nakon dolaska dobara u državu članicu u koju su otpremljena ili prevezena i porezni obveznik koji je otpremio ili prevezao dobra upisuje povrat dobara u evidenciju iz članka 83. stavka 3. ZPDV-a. (Uputa)

Primjer 7. - Povrat dobara¹³

Porezni obveznik A, sa sjedištem u Republici Hrvatskoj prevozi dobra u siječnju u skladu s aranžmanom za premještanje dobara (komisijska prodaja) u državu članicu 2. Dobra su namijenjena poreznom obvezniku B (komisionaru) koji je registriran za potrebe PDV-a u državi članici 2.

Evidentiranje premještanja/primitka dobara (u siječnju):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **evidenciju** unosi prijevoz dobara. U **Zbirnoj prijavi**, navodi poreznog obveznika B kao osobu kojoj su dobra poslana u aranžmanu za premještanje dobara.
- **Porezni obveznik B** ➔ U **evidenciju** unosi dolazak dobara u skladište.

Evidentiranje isporuke/stjecanja - roba prodana u komisiji (od siječnja do rujna):

- **Porezni obveznik A** ➔ U **Obrascu PDV** za rujnu u red.br. I.3 i **Zbirnoj prijavi** evidentira isporuku dobara u EU. U **evidenciju** upisuje potrebne podatke kako bi bila ažurna

¹² Izrađeno na temelju Primjera 2. iz poglavlja 2.4.2. Upute

¹³ Izrađeno na temelju Primjera 3. iz poglavlja 2.4.3. Upute

